

Ericsson Nikola Tesla d.d.

**Financijski izvještaji
i izvješće revizora
31. prosinca 2017.**

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Profil Društva	1 do 2
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja	3
Izješće neovisnog revizora.	4 do 9
Izještaj o sveobuhvatnoj dobiti	10
Izještaj o financijskom položaju	11 do 12
Izještaj o promjenama u kapitalu	13
Izještaj o novčanom toku	14 do 15
Bilješke uz financijske izvještaje	16 do 61

Profil Društva

Povijest i nastanak

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je hrvatsko društvo koje kontinuirano posluje već preko šezdesetpet godina. Društvo se dokazalo kao vodeći dobavljač i izvoznik specijalizirane telekomunikacijske opreme te ICT i programskih rješenja i usluga u Srednjoj i Istočnoj Europi.

Društvo je nastalo kao rezultat pretvorbe društvenoga poduzeća Nikola Tesla - Poduzeće za proizvodnju telekomunikacijskih sistema i uređaja, po.

Prema strukturi vlasništva na dan 31. prosinca 2017. godine, Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson) je u posjedu 49,07% dionica Društva. Ostalim dioničarima pripada 50,91% dionica Društva, a 0,02% su vlastite dionice.

Osnovne djelatnosti

Osnovne djelatnosti Društva su istraživanje i razvoj telekomunikacijskih programa i usluga, projektiranje, ispitivanje i integracija cjelovitih komunikacijskih rješenja, kao i isporuka i održavanje komunikacijskih rješenja i sustava, kompanijama unutar Ericssonove grupe, kupcima u Republici Hrvatskoj, te Bosni i Hercegovini kao i kupcima u Srednjoj i Istočnoj Europi.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, sa sjedištem u Zagrebu, Krapinska 45.

Kodeks korporativnog upravljanja

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze d.d te ispunjava obveze koje iz njega proizlaze uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktična.

Nadzorni odbor, Revizorski odbor, Uprava i izvršno posloводство

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2017. godine i do izdavanja ovih izvještaja bili su:

Arun Bansal	Imenovan 6. lipnja 2017. godine	Predsjednik
Roland Nordgren	Razriješen kao predsjednik 6. lipnja 2017. godine	
Ignac Lovrek	Ponovno imenovan 2. lipnja 2015. godine	Član; zamjenik predsjednika
Vidar Mohammar	Imenovan 2. lipnja 2015. godine	Član
Dubravko Radošević	Ponovno imenovan 27. svibnja 2014. godine	Član
Zvonimir Jelić	Ponovno imenovan 8. srpnja 2014. godine	Član i predstavnik zaposlenika

Profil Društva (nastavak)

Nadzorni odbor, Revizorski odbor, Uprava i izvršno posloводство (nastavak)

Revizorski odbor

Članovi Revizorskog odbora tijekom 2017. godine i do izdavanja ovih izvještaja bili su:

Ignac Lovrek	Ponovno imenovan 2. lipnja 2015. godine	Predsjednik
Vidar Mohammar	Imenovan 3. rujna 2015. godine	Član
Vesna Vašiček	Imenovana 21. veljače 2017. godine	Članica

Uprava

Uprava se sastoji od jednog člana:

Gordana Kovačević	Ponovno imenovana 1. siječnja 2015. godine	Direktorica
-------------------	--	-------------

Izvršno posloводство

Članovi izvršnog posloводства Društva na dan 31. prosinca 2017. godine:

Gordana Kovačević	Direktorica Društva
Branko Dronjić	Direktor, Ericssonova poslovna jedinica za IT i ispitnu okolinu
Damir Bušić	Direktor, Upravljanje komercijalnim ponudama (uključujući i pravne poslove)
Dario Runje	Direktor, Mreže
Darko Huljenić	Direktor, Istraživanje
Dragan Fratrić	Direktor, Opći poslovi
Goran Ožbolt	Direktor, Prodaja i marketing za Tele2 i alternativne operatore
Hrvoje Benčić	Direktor, Digitalne usluge i operacije s kupcima
Ivan Barač	Direktor, Prodaja i marketing za Hrvatski Telekom i ZND
Jagoda Barač	Direktorica, Prodaja i marketing za susjedne zemlje
Luciano Barreto Ferreira	Direktor, Financije (uključujući i nabavu)
Marijana Đuzel	Direktorica, Upravljanje ljudskim potencijalima
Milan Živković	Direktor, Strategija i razvoj poslovanja
Miroslav Kantolić	Direktor, Prodaja i marketing za VIPnet
Patrick Gerard Martin	Direktor, Centar za istraživanje i razvoj
Snježana Bahtijari	Direktorica, Marketing, komunikacije i društvena odgovornost

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja

Odgovornost je Uprave za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz financijske pozicije Društva i rezultata njegova poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima općenitu odgovornost za poduzimanje koraka u cilju očuvanja imovine Društva te sprečavanja i ustanovljavanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, koje će dosljedno primjenjivati, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena te pripremu financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem nije primjerena.

Uprava je odgovorna dostaviti Nadzornom odboru godišnji izvještaj o ekonomskom položaju Društva zajedno s godišnjim financijskim izvještajima na odobrenje. Nakon odobrenja, izvještaji će biti predočeni Glavnoj skupštini dioničara.

Financijske izvještaje na stranicama 10 do 61 Uprava je odobrila 25. travnja 2018. godine za podnošenje Nadzornom odboru, a što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Gordana Kovačević
Direktorica
Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
10000 Zagreb
Hrvatska

ERICSSON

Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
HR-10 000 Zagreb
CROATIA

39

Izvjeshće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Ericsson Nikola Tesla d.d.:

Izvjeshće o reviziji nekonsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Ericsson Nikola Tesla d.d. ("Društvo") na dan 31. prosinca 2017. i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji (MSFI).

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru.

Što smo revidirali

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva sadrže slijedeće:

- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2017.;
 - izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.;
 - izvještaj o promjeni kapitala za godinu tada završenu;
 - izvještaj o novčanom toku za godinu tada završenu; i
 - bilješke uz financijske izvještaje, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika.
-

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Društva u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (*IESBA Kodeksom*) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerevizijske usluge koje smo pružili Društvu u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerevizijske usluge koje smo pružili u razdoblju od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2017. godine su objavljene u bilješki 5 uz nekonsolidirane financijske izvještaje.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Heinzelova 70, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Značajnost za nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjelina: 11,7 milijuna kuna, što predstavlja 0,8% od prihoda od prodaje.
-

Ključna revizijska pitanja

- Priznavanje prihoda od prodaje robe
-

Kako smo odredili opseg revizije

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; kao na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Također smo obavili postupke vezano za zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, uzimajući u obzir strukturu Društva, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Društvo posluje.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Temeljem naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvalitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ukoliko postoji, pojedinačno i u zbroju na nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

**Značajnost za
nekonsolidirane financijske
izvještaje kao cjelina**

11,7 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

0,8% prihoda od prodaje

**Obrazloženje za korišteno
odabrano mjerilo**

Smatramo da su prihodi mjerilo prema kojem dioničari najčešće mjere uspješnost poslovanja Društva. Nadalje, većina prodaje i nabave ostvarena je temeljem internih transakcija unutar Ericsson Grupe i podložne su politikama transfernih cijena.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Priznavanje prihoda od prodaje robe

Vidi bilješku 1 uz financijske izvještaje pod naslovom „Priznavanje prihoda“ i bilješku 25 (Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja).

Usredotočili smo se na priznavanje prihoda, jer uvjeti plaćanja kupaca navedeni u ugovorima obično nisu u skladu s vremenskim slijedom kriterija priznavanja prihoda. Prihodi od isporuke robe uglavnom se priznaju po zapisniku o primopredaji odobrenog od strane kupca.

Procijenili smo dosljednost primjene politike priznavanja prihoda upotrebljavajući sljedeće procedure:

- Testirali smo dizajn i operativnu učinkovitost kontrola (uključujući i informatičke kontrole) nad sustavima prihoda diljem Društva kako bismo utvrdili stupanj pouzdanosti u automatske kontrole i opće informatičko okruženje.
- Provjerili smo jesu li prihodi priznati u pravilnom vremenskom razdoblju testiranjem uzorka transakcija i ugovora, te uspoređujući razdoblje priznavanja prihoda sa zapisnicima o primopredaji odobrenim od strane klijenta.
- Također smo, na bazi uzorka, testirali prikladnost odgođenog prihoda povezivanjem statusa isporuke pojedinih ugovora i razdbolje izdavanja računa.
- Provjerili smo odgovarajuću raspodjelu prihoda između višestrukih obveza izvršenja za odabrani broj ugovora analizom razumnosti marži.
- Razgovarali smo s upravom o statusu ugovora s kupcima koji još nisu završeni kako bi utvrdili da li postoje gubici za koje nisu napravljena rezerviranja. Na temelju rasprave s odgovornim voditeljima projekata, procijenili smo razumnost očekivanih troškova za te ugovore u odnosu na stvarne troškove.

U našim testiranjima nismo utvrdili iznimke.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Društva koje uključuje Opći izvještaj i Društveni izvještaj (u nastavku “Izvešće posloводства”), a koji sadrži Izjavu o primjeni načela korporativnog upravljanja, ali ne uključuju nekonsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvešće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvešće posloводства uključuje objave zahtijevane člankom 21. Zakona o računovodstvu, te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na poslu koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su nekonsolidirani financijski izvještaji pripremljeni usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s nekonsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ukoliko zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu mi nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje nekonsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Društva 26. svibnja 2009. godine. Naše imenovanje je obnovljano na godišnjoj razini odlukom skupštine i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 9 godina.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Tamara Maćašović.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
26. travnja 2018.

Tamara Maćašović
Član Uprave

pwc
PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Slayen Kartelo
Ovlašteni revizor

Ericsson Nikola Tesla d.d.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

	<i>Bilješke</i>	2017.	2016.
		'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	3, 4	1.464.878	1.575.862
Trošak prodanih proizvoda		<u>(1.320.147)</u>	<u>(1.389.129)</u>
Bruto dobit		144.731	186.733
Troškovi prodaje		(44.847)	(43.420)
Administrativni troškovi		(33.103)	(32.525)
Ostali poslovni prihodi		7.511	4.809
Ostali poslovni troškovi		<u>(3.070)</u>	<u>(3.179)</u>
Dobitak iz poslovanja		<u>71.222</u>	<u>112.418</u>
Neto financijski rashod/prihod	7	<u>(2.715)</u>	<u>5.250</u>
Dobit prije oporezivanja		68.507	117.668
Porez na dobit	8	<u>(4.224)</u>	<u>(8.101)</u>
Dobit za godinu		<u>64.283</u>	<u>109.567</u>
Ostala sveobuhvatna dobit		<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		<u>64.283</u>	<u>109.567</u>
Zarada po dionici (kuna)	9	<u>48,32</u>	<u>82,45</u>

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2017. godine

	<i>Bilješke</i>	2017. '000 kn	2016. '000 kn
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	98.011	107.933
Nematerijalna imovina	11	1.287	1.912
Zajmovi i potraživanja	12	82.874	81.160
Ulaganja u ovisna društva	13	1.093	73
Odgođena porezna imovina	8	14.336	13.558
Ukupno dugotrajna imovina		197.601	204.636
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	14	17.348	9.188
Potraživanja od kupaca	15	140.802	173.363
Potraživanja od povezanih društava	26(c)	186.857	90.141
Ostala potraživanja	16	17.575	14.040
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	84.520	62.993
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		5.068	4.422
Novac i novčani ekvivalenti	18	145.086	213.375
Ukupno kratkotrajna imovina		597.256	567.522
UKUPNO IMOVINA		794.857	772.158

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju (nastavak)
na dan 31. prosinca 2017. godine

	<i>Bilješke</i>	2017. '000 kn	2016. '000 kn
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	19(a)	133.165	133.165
Vlastite dionice		(280)	(1.630)
Zakonske rezerve	19(c)	6.658	6.658
Zadržana dobit		83.913	140.057
Ukupno kapital i rezerve		223.456	278.250
Dugoročne obveze			
Uzeti zajmovi	20	8.378	8.954
Primanja zaposlenih	22(a)	5.279	5.487
Ostale dugoročne obveze	21	6.843	9.946
Ukupno dugoročne obveze		20.500	24.387
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim društvima	26(c)	135.508	96.211
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	23	197.123	130.460
Obveze za porez na dobit		340	21.658
Rezerviranja	24	26.619	15.967
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	25	191.311	205.225
Ukupno kratkoročne obveze		550.901	469.521
Ukupno obveze		571.401	493.908
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		794.857	772.158

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o promjeni kapitala

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

	Dionički kapital '000 kn	Vlastite dionice '000 kn	Zakonske rezerve '000 kn	Zadržana dobit '000 kn	Ukupno '000 kn
	Bilješka 19 (b)				
Na dan 1. siječnja 2016. godine	133.165	(3.434)	6.658	164.038	300.427
Promjene u kapitalu za 2016. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	109.567	109.567
Raspodijeljena dividenda za 2015. godinu, bilješka 19 (d)	-	-	-	(132.846)	(132.846)
Kupnja vlastitih dionica, bilješka 19 (b)	-	(1.140)	-	-	(1.140)
Isplate s temelja dionica,	-	2.087	-	(2.087)	-
Prodaja vlastitih idonica, bilješka 22 (b)	-	857	-	123	980
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 22 (b)	-	-	-	1.262	1.262
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	1.804	-	(133.548)	(131.744)
Na dan 31. prosinca 2016. godine	133.165	(1.630)	6.658	140.057	278.250
Na dan 1. siječnja 2017. godine	133.165	(1.630)	6.658	140.057	278.250
Promjene u kapitalu za 2017. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	64.283	64.283
Raspodijeljena dividenda za 2016. godinu, bilješka 19 (d)	-	-	-	(119.735)	(119.735)
Isplate s temelja dionica,	-	926	-	(926)	-
Prodaja vlastitih dionica bilješka 22 (b)	-	424	-	(34)	390
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 22 (b)	-	-	-	268	268
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	1.350	-	(120.427)	(119.077)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	133.165	(280)	6.658	83.913	223.456

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja..

Izveštaj o novčanom toku

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

	<i>Bilješke</i>	2017.	2016.
		'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
<i>Dobit prije oporezivanja</i>		<u>68.507</u>	<u>117.668</u>
Ispravci:			
Amortizacija	5,10,11	36.146	44.235
Umanjenja vrijednosti – neto		10.902	16.359
Neto povećanje rezerviranja	24	21.217	12.421
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(136)	(65)
Neto gubitak/(dobitak) od promjene financijske imovine		644	(2.033)
Amortizacija diskonta		0	(657)
Prihodi od kamata		(4.936)	(3.332)
Rashodi od kamata	7	256	563
Gubici/(dobici) od tečajnih razlika		16.321	(5.274)
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima	6	268	1.262
		<u>149.189</u>	<u>181.147</u>
<i>Promjene u obrtnom kapitalu</i>			
Potraživanja		(82.748)	(71.803)
Zalihe		(8.158)	10.571
Obveze		65.619	61.775
<i>Novac od poslovnih aktivnosti</i>		<u>123.902</u>	<u>181.690</u>
Plaćene kamate		(256)	(563)
Uplata poreza na dobit		(20.163)	-
Neto novac od poslovnih aktivnosti		<u>103.483</u>	<u>181.127</u>
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
Primici od kamata		2.388	2.745
Primljena dividenda		77	212
Ulaganja u ovisna društva	13	(1.019)	-
Naplata od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		149	83
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine		(26.450)	(28.224)
Depoziti dani financijskim institucijama - neto		(2.200)	(19.846)
Kupnja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(54.008)	(89.000)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		31.760	81.745
Neto novac korišten za investicijske aktivnosti		<u>(49.303)</u>	<u>(52.285)</u>

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanom toku (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

	<i>Bilješke</i>	2017.	2016.
		'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
Kupnja vlastitih dionica	19(b)	-	(1.140)
Plaćena dividenda	19(d)	(119.887)	(132.846)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(119.887)	(133.986)
Efekt promjene tečaja po novcu i novčanim ekvivalentima		(2.582)	20
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(68.289)	(5.124)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		213.375	218.499
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	18	145.086	213.375

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Značajne računovodstvene politike

Pravna osoba

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, gdje mu je i registrirano sjedište koje se nalazi na adresi Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska. Dionice Društva uvrštene su u kotaciju Redovitog tržišta Zagrebačke burze. Pregled osnovnih računovodstvenih politika Društva naveden je u nastavku.

Primjena

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija (MSFI). Financijski izvještaji su također u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu važećim na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja. Ovi su financijski izvještaji prijevod službenih zakonom predviđenih financijskih izvještaja prema MSFI-ju.

Osnove za pripremu

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu povijesnog troška izuzevši financijske instrumente koji su iskazani po fer vrijednosti, a koji uključuju derivativne financijske instrumente i financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim razdobljima predstavljenim u ovim financijskim izvještajima i u skladu su s računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jem zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznos objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim ostalim faktorima za koje se vjeruje da su razumni u određenim okolnostima, a čiji rezultat stvara osnovu pri postupku donošenja prosudbi o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza, a koje nisu vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultat može se razlikovati od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke se stalno preispituju.

Preispitivanje računovodstvenih procjena priznaje se u razdoblju u kojemu se preispitivanje obavlja, ako ono utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju preispitivanja i budućim razdobljima, ako ono utječe na tekuće i buduća razdoblja. Prosudbe izvršnog posloводства pri primjeni MSFI-ja koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene prikazane su u bilješci 2.

Društvo je sastavilo ove nekonsolidirane financijske izvještaje u skladu s hrvatskim zakonskim propisima. Društvo je također sastavilo konsolidirane financijske izvještaje na dan 31. prosinca 2017. godine i godinu koja je tada završila, u skladu s MSFI za Društvo i njegova ovisna društva (Grupa) koji su odobreni od strane Uprave na dan 25. travnja 2018. godine. U konsolidiranim financijskim izvještajima, ovisna društva (navedena u bilješci 13) kao i sva društva nad kojima Grupa posredno ima više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem su u potpunosti konsolidirani. Korisnici ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja trebali bi ih čitati zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine i godinu koja je tada završila u svrhu dobivanja cjelokupnih informacija o financijskom položaju Grupe, rezultatima njenog poslovanja i promjenama financijskog stanja Grupe u cjelini.

Neograničenost vremena poslovanja

Nakon preispitivanja, izvršno posloводство realno očekuje da Društvo ima adekvatne resurse za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Društvo stoga i dalje usvaja pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja u pripremi financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

(a) Novi i dopunjeni standardi, dodaci i tumačenja koje je Društvo usvojilo

Društvo je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2017. godine usvojilo sljedeće nove i dopunjene standarde koje je usvojila Europska unija i koji su relevantni za financijske izvještaje Društva:

- Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke – Dodaci MRS-u 12
- Inicijativa za objavom – Dodaci MRS-u 7

Usvajanje dodataka nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje ili bilo koje prethodno razdoblje i vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

(b) Standardi, dodaci i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi

Objavljeno je nekoliko novih standarda i dodataka MSFI-jevima te smjernica Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji još nisu na snazi za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2017. godine i koje Društvo nije ranije usvojilo. Ne očekuje se da će ove promjene imati značajan utjecaj na buduće financijske izvještaje Društva, osim sljedećih standarda:

MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerenje i prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza, uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite zaštite i novi model umanjenja vrijednosti financijske imovine.

Ostala financijska imovina Društva uključuje:

- glavničke instrumente koji su trenutno svrstani kao raspoloživi za prodaju, a za koje postoji mogućnost odabira klasifikacije po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)
- glavničke instrumente koji se trenutno mjere po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (FVRDG) i koji će se i dalje mjeriti na istoj osnovi sukladno MSFI-ju 9, te
- dužničke instrumente koji su trenutno svrstani kao imovina koja se drži do dospjeća i mjere se po amortiziranom trošku i koji udovoljavaju uvjetima za klasifikaciju po amortiziranom trošku sukladno MSFI-ju 9.

U skladu s time, Društvo ne očekuje da će nove smjernice utjecati na klasifikaciju i mjerenje te financijske imovine.

Neće biti nikakvog učinka na iskazivanje financijskih obveza Društva budući da novi zahtjevi isključivo utječu na iskazivanje financijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Društvo nema takvih obveza. Pravila o prestanku priznavanja prenesena su iz MRS-a 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje i nisu se mijenjala.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi (nastavak)

Novi model umanjenja vrijednosti zahtijeva priznavanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti na temelju očekivanih kreditnih gubitaka (ECL), a ne samo na temelju nastalih kreditnih gubitaka kao što je slučaj u MRS-u 39. Primjenjuje se na financijsku imovinu klasificiranu po amortiziranom trošku, dužničke instrumente mjerene po FVOSD, ugovornoj imovini sukladno MSFI-ju 15, Prihodi od ugovora s kupcima, potraživanja od najma, obveze za kredite i određene ugovore o financijskim garancijama. Na temelju dosadašnjih procjena, Društvo očekuje malo povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostale financijske imovine u rasponu od 0,5 do 1 milijun kuna.

Novim se standardom također uvode prošireni zahtjevi objavljivanja i promjene u prezentiranju. Od njih se očekuje da će promijeniti prirodu i opseg objava Društva o svojim financijskim instrumentima, osobito u godini usvajanja novog standarda.

Ovaj standard je obvezan za financijske godine koje počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Društvo će nova pravila primjenjivati retroaktivno od 1. siječnja 2018. godine, uz korištenje praktičnih mogućnosti koje su dopuštene sukladno standardu. Usporedni podaci za 2017. godinu neće se prepravljati, osim u odnosu na promjene fer vrijednosti deviznih terminkih ugovora koje se mogu pripisati terminkim bodovima, a koje će se priznavati u troškovima rezerve za zaštitu..

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda. On će zamijeniti MRS 18 koji pokriva ugovore za robu i usluge i MRS 11 koji pokriva ugovore o izgradnji.

Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad robom ili uslugama prenosi na kupca. U pogledu usvajanja standard dopušta potpuni retroaktivni ili modificirani retroaktivni pristup.

Uprava je procijenila učinke primjene novog standarda na financijske izvještaje Društva i utvrdila sljedeća područja koja će biti pod njegovim utjecajem:

- Računovodstvo produženog jamstva - Ako ugovor o nabavi uključuje eksplicitne ili implicitne jamstvene uvjete koji klijentu pružaju dodatnu uslugu (*service in addition, SIA*) uz pružanje uvjerenja da hardware/software odgovara dogovorenim specifikacijama, obećana usluga predstavlja zasebnu obvezu izvršenja. Cijena transakcije dodjeljuje se zasebno utvrđenoj obvezi izvršenja obećane usluge do isteka ugovornog jamstvenog roka.
- Prezentiranje stanja vezanih za ugovor - Novi zahtjev za klasificiranjem i prezentiranjem stanja vezanih za ugovor sukladno MSFI-ju 15 rezultirat će zasebnim prikazom stanja ugovorne imovine i ugovorne obveze. Na datum prijelaza, stanje ugovorne imovine, za koju se procjenjuje da iznosi 12,5 milijuna kuna, bit će zasebno prikazano u sklopu kratkotrajne imovine. U skladu s prethodnim standardima, navedena su stanja bila prikazana u sklopu potraživanja od kupaca, budući da računovodstvena politika za 2017. godinu navodi da potraživanja od kupaca uključuju iznose u kojima su rizici i koristi preneseni kupcu, ali još nisu fakturirani. Sukladno MSFI-ju 15, ovi će se iznosi prikazivati kao ugovorna imovina, budući da je Grupa zaključila da se odnosi na ugovornu imovinu koja ovisi o uvjetima koji ne uključuju samo protek vremena. Na datum prijelaza, stanje ugovorne obveze, za koju se procjenjuje da iznosi 99 milijuna kuna, bit će zasebno prikazano u sklopu kratkoročnih obveza. Prema prethodnim standardima ta su stanja iskazana kao prihodi budućeg razdoblja u sklopu ostalih kratkoročnih obveza, a Grupa je zaključila da zadovoljavaju definiciju ugovorne obveze sukladno MSFI-ju 15.
- Grupa je završila svoju procjenu utjecaja MSFI-ja 15 na svoje financijske izvještaje za sve otvorene ugovorne obveze po projektima kupaca na dan prijelaza, 1. siječnja 2018. godine. Dodatni postupci provedeni su kao dio kvantificiranja kako bi se točno utvrdio značajni utjecaj prijelaza, čime bi se omogućila objava kao dio procesa financijskog izvještavanja.

Procjenjuje se da utjecaj primjene MSFI-ja 15 na kapital na datum prijelaza nije značajan.

Ovaj standard je obavezan za financijske godine koje počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Grupa namjerava usvojiti standard pomoću modificiranog retroaktivnog pristupa, što znači da će kumulativni učinak usvajanja biti priznat u zadržanoj dobiti na dan 1. siječnja 2018. godine i da se usporedni podaci neće prepravljati.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi (nastavak)

MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine, prijevremena primjena dopuštena je samo uz istodobnu primjenu MSFI-ja 15)

MSFI 16 prvenstveno će imati utjecaja na računovodstvo najmoprimca koji će u bilanci morati priznati gotovo sve najmove. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između operativnih i financijskih najмова te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i financijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu. Neobavezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove niske vrijednosti.

Utjecaj će se vidjeti i u računu dobiti i gubitka jer je ukupni trošak u pravilu veći u prvim godinama najma, a manji u kasnijim godinama najma. Usto će se poslovni rashodi zamijeniti kamatama i amortizacijom pa će se promijeniti i ključni metrički podaci kao što je EBITDA.

Novčani tok od poslovnih aktivnosti bit će veći jer se plaćanja glavnice obveze za najam klasificiraju u financijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.

Računovodstvo najmodavca se neće značajnije mijenjati. Mogu se pojaviti neke razlike zbog novih smjernica o definiciji najma. Po MSFI-ju 16 ugovor jest ili sadrži najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja korištenjem identificirane imovine na određeno vremensko razdoblje u zamjenu za naknadu.

Standard će prvenstveno utjecati na računovodstvo poslovnih najмова Društva. Na datum izvještavanja, Društvo ima obveze po neotkazivim poslovnim najmovima u iznosu od 3.650 tisuća kuna, sva istječu u 2018. godini. U ovom trenutku Društvo nije u mogućnosti procijeniti učinak novog standarda na financijske izvještaje Društva. Tijekom sljedećih dvanaest mjeseci obaviti će detaljnije procjene utjecaja. Poslovodstvo namjerava usvojiti standard s datumom stupanja na snagu. Društva namjerava primijeniti pojednostavljeni prijelazni pristup i neće prepravljati usporedne iznose za godinu prije prvog usvajanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Funkcionalna valuta i valuta izvještavanja

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u kunama (kn) koje predstavljaju valutu primarnog ekonomskog okruženja u kojemu Društvo posluje (funkcionalna valuta) te valutu izvještavanja i zaokruženi su na najbližu tisuću. Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 6,26973 kuna za jedan američki dolar (2016.: 7,16854 kuna) i 7,51365 kuna za jedan euro (2016.: 7,55779 kuna).

Usporedni podaci

S datumom 1. listopada 2017. godine, uvedena je struktura poslovnih segmenata kao što je objavljeno u bilješci 4 Izvještavanje po segmentima (Mreže, Digitalne usluge, Upravljanje uslugama, Ostalo). Financijski podaci za usporedno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine su usklađeni s važećom strukturom poslovnih segmenata. Usklađivanje nema utjecaj na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Kako bi se osigurala usporedivost podataka, prikaz prihoda od prodaje proizvoda i usluga u bilješci 3 za 2016. godinu prepravljen je u skladu s logikom izvještavanja u 2017. godini. Dosad se koristio princip analize jedinica poslovanja dok su podaci prema novom izračunu dobiveni analizom vrste usluge. Razlog nove logike računanja su učestale promjene jedinica koje u usporednom razdoblju ne daju istovrsne podatke. Kao rezultat je nastala nematerijalna promjena u 2016. godini u iznosu od 8,4 milijuna kuna.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su po stvarnoj ili pretpostavljenoj nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Društvo priznaje, unutar knjigovodstvene vrijednosti stavke nekretnina, postrojenja i opreme, troškove zamjene dijelova određene stavke u trenutku nastanka ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ugrađene u taj dio pritijecati u Društvo i ako je taj trošak pouzdano mjerljiv. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojemu nastaju. Tamo gdje dijelovi nekretnina, postrojenja i opreme imaju različit korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište se ne amortizira. Amortizacija ostale imovine obračunava se linearnom metodom kako bi se troškovi amortizacije rasporedili kroz preostali korisni vijek trajanja imovine. Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja
Zgrade	5 - 30 godina
Postrojenja i oprema	2 -10 godina
Ostalo	5 - 7 godina

Metoda amortizacije, korisni vijek trajanja i preostale vrijednosti preispituju se i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum bilance. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se na nadoknadivu vrijednost u trenutku kada knjigovodstvena vrijednost nadmaši procijenjenu nadoknadivu vrijednost. Dobici i gubici od prodaje utvrđuju se usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenom vrijednošću i uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se početno vodi po trošku ulaganja te naknadno po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sastoji se od računalnih programa i amortizira se linearnom metodom kroz 2-4 godine. Troškovi povezani s održavanjem računalnih programa priznaju se kao trošak u trenutku nastajanja.

a) Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira (kao što je goodwill). Imovina koja se amortizira pregledava se zbog umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najniži nivo kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

b) Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na svaki datum bilance Društvo procjenjuje postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijskih sredstava. Značajno ili produljeno smanjenje fer vrijednosti vrijednosnica ispod nabavne vrijednosti smatra se pokazateljem umanjenja vrijednosti.

Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca provodi se kada postoje objektivni dokazi da Društvo neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikova stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, smatraju se pokazateljima umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca. Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem izvorne efektivne kamatne stope.

Financijski instrumenti

Društvo klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja. Klasifikacija ovisi o svrsi zbog koje su financijski instrumenti stečeni. Izvršno posloводство određuje klasifikaciju financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i ponovno provjerava tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja obuhvaćaju svu nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijećem dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilance. Takva se imovina klasificira kao dugotrajna imovina. Krediti i potraživanja Društva obuhvaćaju potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, depozite i novac i novčane ekvivalente u bilanci.

Kredit i potraživanja iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

b) Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka

Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti ili gubitka je financijska imovina namijenjena trgovanju. Financijska imovina se klasificira u ovu kategoriju ukoliko je nabavljena isključivo s namjenom prodaje u kratkom vremenskom razdoblju. Derivativni instrumenti su također kategorizirani kao namijenjeni za trgovanje osim ukoliko nisu kategorizirani kao instrumenti zaštite. Imovina iskazana u ovoj kategoriji klasificira se kao kratkotrajna ukoliko se očekuje da će biti realizirana u roku od 12 mjeseci, u suprotnom se klasificira kao dugotrajna imovina.

Sva kupljena i prodana ulaganja priznaju se na datum transakcije, tj. na datum na koji se Društvo obvezalo kupiti ili prodati sredstvo. Ulaganja se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije za cjelokupnu financijsku imovinu koja nije iskazana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. Financijska imovina iskazana po fer vrijednosti u računu dobiti ili gubitka početno se priznaje po fer vrijednosti, dok se troškovi transakcije iskazuju odmah u računu dobiti i gubitka. Financijska imovina prestaje se priznavati kada isteknu ili su prenesena prava na primitak novčanih tokova od ulaganja ili kada je Društvo prenijelo sve bitne rizike i koristi vlasništva.

Fer vrijednosti ulaganja koja kotiraju na burzi temelje se na tekućim cijenama ponude. Ako tržište za neko financijsko sredstvo nije aktivno, Društvo utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene vrijednosti koje uzimaju u obzir nedavne transakcije pod uobičajenim trgovačkim uvjetima, te usporedbu s drugim sličnim instrumentima, analizu diskontiranog novčanog toka i modela određivanja cijena opcija, maksimalno koristeći tržišne informacije te se minimalno oslanjajući na informacije specifične za poslovni subjekt.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti dane naknade, i vode se po amortiziranom trošku, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Potraživanja se svode na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjene vrijednosti.

Ugovori o pružanju usluga proizvodnje u tijeku prikazuju se po trošku uvećanom za ostvarenu dobit do datuma prikazivanja, umanjenom za rezerviranja za buduće gubitke te umanjenom za fakturiranje dugoročnih ugovora koje je u tijeku. Trošak uključuje ukupne izdatke koji su direktno vezani uz određeni projekt i alokaciju fiksnih i varijabilnih indirektnih troškova koji su nastali tijekom ugovorenih aktivnosti Društva na temelju planiranih vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac uključuje novac u bankama i gotovinu. Novčani ekvivalenti uključuju depozite po viđenju i oročene depozite s dospijećem do tri mjeseca.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a nakon toga vrednuju po amortiziranom trošku nabave uz korištenje metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Zalihe

Zalihe se iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu tijekom redovnog poslovanja, umanjenu za procijenjene troškove do završetka i troškove prodaje. Trošak ostalih zaliha temelji se na metodi FIFO (First In First Out) i uključuje troškove nastale prilikom nabave zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Proizvodne zalihe uključuju materijal, rad i indirektno troškove te troškove nastale prilikom kupnje zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe koje imaju spori obrtaj i zastarjele zalihe svedene su na procijenjenu ostvarivu vrijednost.

Dionički kapital

Dionički kapital iskazan je u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vanjski troškovi koji se mogu izravno pripisati izdavanju novih redovnih dionica ili opcija odbijaju se od dioničke glavnice umanjeno za sve povezane poreze. Ako društvo kupuje vlastite dionice, plaćena naknada, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavnice koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica ili njihova ponovnog izdavanja. Kada se takve redovne dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavnice koja se može pripisati dioničarima Društva.

Porez na dobit

Porez na dobit za razdoblje temelji se na oporezivoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u kapitalu i rezervama pa se u tom slučaju priznaje u kapitalu i rezervama. Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na dan bilance na snazi ili se djelomično primjenjuje u zemljama u kojima Društvo i njegova ovisna društva posluju i ostvaruju oporezivu dobit. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju, te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Odgođeni porezi priznaju se metodom bilančne obveze na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni se porez ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovno spajanje, a koja u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, te se u bilanci iskazuju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će se ostvariti dostatna oporeziva dobit za korištenje odgođene porezne imovine. Na svaki datum bilance Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina odražava neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u svrhu financijskog izvještavanja te iznosa koji se koriste u svrhu poreza na dobit. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će te privremene razlike biti nadoknađene ili podmirene na temelju poreznih stopa koje su na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Mjerenje odgođene porezne obveze i odgođene porezne imovine odražava porezne efekte prilikom nadoknade ili podmirenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a koje Društvo očekuje na datum bilance.

Strana valuta

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u kune primjenom tečaja na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranoj valuti na dan bilance preračunate su u kune po tečaju koji se primjenjuje na datum bilance. Tečajne razlike proizašle iz promjene tečaja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti po fer vrijednosti pretvorene su u kune prema tečaju koji se primjenjuje na datum utvrđivanja vrijednosti. Nemonetarna imovina te stavke koje se mjere po „povijesnom trošku u stranoj valuti“ ponovno se ne preračunavaju.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje predstavljaju vrijednost proizvoda koji se prodaju i usluga koje se pružaju kupcima tijekom razdoblja, isključujući porez na dodanu vrijednost, diskonte i rabate. Prihodi se priznaju uzimajući u obzir sve značajne ugovorne uvjete kada je proizvod isporučen ili usluga obavljena, kada je došlo do prijenosa rizika, kada je iznos prihoda fiksiran ili odrediv, te kada je naplata prilično sigurna. Specifični kriteriji izvršavanja i prihvaćanja ugovora mogu utjecati na vrijeme priznavanja i iznose priznatih prihoda.

Društvo koristi 3 glavne vrste ugovora s krajnjim kupcima:

- **Ugovori o isporukama:** Ugovori o isporuci proizvoda ili kombinacije proizvoda koji čine cjelokupnu ili djelomičnu mrežu te isporuka samostalnih proizvoda. Srednji i veliki ugovori o isporukama uglavnom uključuju višestruke elemente. Takvi elementi uglavnom predstavljaju standardizirane tipove opreme ili softvera te usluga kao što su usluge izgradnje mreže.
Prihodi se priznaju kada se rizici i koristi prenesu na kupca, što je u pravilu utvrđeno u ugovornim uvjetima trgovanja. Kod ugovora o isporukama koji imaju višestruke elemente, prihodi se alociraju na svaki element na temelju relativnih fer vrijednosti.
- **Ugovori o izgradnji:** Ugovori u kojima Društvo kupcu isporučuje cjelokupnu mrežu koja se uglavnom temelji na novoj tehnologiji ili ima komponente koje su izrađene specijalno za kupca.
Prihodi od ugovora o izgradnji priznaju se po stupnju dovršenosti koristeći metodu ugovorne dinamike izvršenja poslova ili metodu nastalih troškova. Svaki dugotrajni ugovor o izgradnji procjenjuje se zasebno i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznavanjem prihoda i povezanih troškova u skladu s aktivnostima iz ugovora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Priznavanje prihoda (nastavak)

- Ugovori o obavljanju usluga: Ugovori za razne usluge kao što su izobrazba, konzultantske usluge, projektiranje, montaža i upravljanje uslugama ugovorene temeljem višegodišnjih ugovora. Prihodi se općenito priznaju kada su usluge obavljene. Prihodi za ugovore o obavljanju usluga s fiksnim cijenama koji pokrivaju duže razdoblje priznaju se linearno tijekom trajanja ugovora.

Većina proizvoda i usluga Društva prodaje se temeljem ugovora o isporukama koji uključuju višestruke elemente kao što su bazne stanice, kontroleri baznih stanica, komutacijski centri za pokretne komunikacije, usmjernici, mikrovalni linkovi, razni softverski proizvodi te s njima povezane usluge montaže i integracije. Takvi ugovorni elementi općenito imaju zasebne cijene iskazane po artiklima koje se nalaze u cjenicima dogovorenim s pojedinim kupcima.

Profitabilnost pojedinih ugovora procjenjuje se periodično, a rezerviranje za procijenjene gubitke utvrđuje se u trenutku kada se pojavi mogućnost nastanka gubitka.

Primanja zaposlenih

a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo dodjeljuje zaposlenicima jubilarne nagrade i jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za primanja.

b) Isplate s temelja dionica

Društvo koristi plan nadoknade vlasničkim instrumentima i temeljem dionica koji omogućava dodjelu dionica zaposlenicima Društva. Fer vrijednost primljenih usluga od zaposlenih u zamjenu za dodijeljene dionice Društva priznaje se kao trošak uz prateće povećanje kapitala. Fer vrijednost se određuje na datum dodjele i raspoređuje na razdoblje tijekom kojeg zaposlenik ima bezuvjetno pravo na dionice. Ukupan iznos troška, koji se priznaje kroz razdoblje stjecanja prava, određuje se u odnosu na fer vrijednost dodijeljenih dionica. Na svaki datum bilance Društvo pregledava procjene broja dionica čija se dodjela očekuje. Društvo priznaje utjecaj izmjene originalne procjene, ukoliko do nje dođe, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, uz prateću promjenu u kapitalu i rezervama. Kada se raspoređuju nakon razdoblja stjecanja prava, vlastite se dionice obračunavaju po prosječnom trošku kupnje i izdvajaju iz zadržane dobiti.

c) Planovi za bonuse

Društvo priznaje obvezu i trošak za bonuse u obliku rezerviranja kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Rezerviranja

Rezerviranje je potrebno napraviti onda kada Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će (tj. vjerojatnije nego da neće) podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima, a iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja se analiziraju na datum bilance uz odgovarajuće ispravke vrijednosti kako bi se iskazala najbolja moguća procjena. Najznačajnija rezerviranja u financijskim izvještajima su rezerviranja troškova za izdane garancije, obračunate penale i sudske tužbe. Ako je efekt na poslovanje značajan i ako se očekuje da će obveza biti podmirena u razdoblju dužem od 12 mjeseci, rezerviranja se formiraju na temelju smanjenja očekivanih budućih novčanih tokova po stopi prije oporezivanja koja odražava trenutačne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i, po potrebi, rizik specifičan za tu obvezu. Rezerviranje za garancije priznaje se kada su ugovoreni proizvodi ili usluge prodani. Rezerviranje se temelji na povijesnim podacima o garancijama stavljajući u odnos sve moguće ishode i s njima povezane vjerojatnosti. Iznos rezerviranja povećava se u svakom razdoblju da se odrazi proteklo vrijeme. Ovo se povećanje prikazuje kao rashod od kamata.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost zajmova i potraživanja umanjena, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njihovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih tokova diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Prihodi od kamata od zajmova i potraživanja čija je vrijednost umanjena, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope.

Izveštavanje po segmentima

Poslovni segmenti prikazuju se u skladu s internim izvještajima koji se dostavljaju glavnom donositelju poslovnih odluka. Utvrđeno je da je glavni donositelj poslovnih odluka, koji je odgovoran za alokaciju resursa i ocjenu poslovanja segmenata, Uprava Društva koja donosi strateške odluke.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, uzeti zajmovi iskazuju se po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjениh za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja zajma, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Najmovi

Najmovi u kojima Društvo snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Nakon početnog priznavanja, imovina u najmu iskazuje se u iznosu koji odgovara njegovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnog plaćanja najma, ovisno o tome koja je niža. Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje u skladu s računovodstvenom politikom koja se primjenjuje za tu vrstu imovine iako razdoblje trajanja amortizacije ne smije biti duže od razdoblja trajanja najma.

Najmovi u kojima je znatan dio rizika i koristi vlasništva na strani najmodavca razvrstani su kao operativni najmovi te kod takvih ugovora unajmljena imovina nije iskazana u bilanci najmprimca. Plaćanja po osnovi operativnih najмова se (bez uključenih poticaja od strane najmodavca) iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi tijekom trajanja operativnog najma.

Raspodjela dividende

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojemu su dividende odobrene od strane dioničara Društva.

Ulaganje u ovisna društva

Ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate u kojima Društvo posjeduje više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem iskazuju se po trošku udjela umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Godišnje se provjerava postojanje mogućeg umanjenja troška ulaganja kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Ulaganja u ovisna društva za koja je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjeravaju se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Državne potpore

Državne potpore priznaju se po fer vrijednosti kada postoji razumna razina sigurnosti da će potpora biti primljena i da će Društvo poštivati sve pripadajuće uvjete.

Državne potpore koje se odnose na troškove odgađaju se i priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja potrebnog da se usklade s troškovima koje moraju nadoknaditi.

Državne potpore koje se odnose na nekretnine, postrojenja i opremu uključene su u dugoročne obveze kao odgođene državne potpore i knjiže se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na pravocrtnoj osnovi tijekom očekivanog vijeka trajanja povezane imovine te iskazuju unutar „ostalih prihoda“.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Računovodstvene procjene i prosudbe redovito se pregledavaju, a temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima uključujući očekivani tijek budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima. Društvo stvara procjene i pretpostavke o budućnosti. Nastale računovodstvene procjene će, prema definiciji, rijetko biti jednake stvarnom rezultatu. Procjene i pretpostavke kod kojih postoji značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza unutar iduće financijske godine, opisane su u nastavku.

(a) Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Društvo pregledava svoja potraživanja radi procjene umanjenja vrijednosti na mjesečnoj osnovi. Tijekom procjene priznavanja umanjenja vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, Društvo procjenjuje postoje li vidljivi podaci koji ukazuju na postojanje mjerljivog umanjenja budućih novčanih tokova portfelja zajmova i potraživanja prije ustanovljavanja umanjenja vrijednosti pojedinog zajma ili potraživanja u navedenom portfelju. Ovi dokazi mogu uključivati vidljive podatke koji ukazuju na postojanje nepovoljne promjene u platežnom statusu zajmoprimatelja unutar grupe, nacionalnih ili lokalnih ekonomskih uvjeta uzajamno povezanih s parametrima važnim za imovinu unutar Društva.

(b) Prestanak priznavanja potraživanja s izvanbilančnim financiranjem

U 2016. godini, Društvo je sklopilo nekoliko novih ugovora s kupcima na inozemnom tržištu. Ugovori uključuju isporuku opreme i prodaju usluga uz plaćanje predujma za 15% ugovora, dok su za preostalih 85% ugovoreni odgođeni uvjeti plaćanja do 54 mjeseca.

Društvo je financiralo prodaju opreme putem Kreditnog aranžmana za dobavljače. Aranžman uključuje sljedeće:

i) sučeljavanje novčanih primitaka od kupca s isplatama banci, ii) asignaciju police osiguranja banci i iii) ustupanje budućih novčanih primitaka od kupca banci putem računa s posebnom namjenom koji su osigurani depozitima s posebnom namjenom (bilješka 12).

Prijenosom svog ugovornog prava na primanje novčanih tokova na banku, Društvo je na banku prenijelo financijsku imovinu. Što se tiče kriterija za prestanak priznavanja, Društvo je analiziralo prijenos rizika i koristi od potraživanja, posebno u svezi s kreditnim rizikom i rizikom kašnjenja u plaćanju.

Kreditni rizik se prenosi s međunarodnog kupca na rizik neplaćanja od strane domaćeg osiguravajućeg društva, što se smatra značajnim prijenosom kreditnog rizika. Društvo je banci koja je osigurala financiranje izdala jamstvo za rizik neplaćanja od strane osiguravajućeg društva, kako je prikazano u bilješci 21. Izdano jamstvo za neplaćanje od strane osiguravajućeg društva početno je priznato po fer vrijednosti, a naknadno se priznaje po neamortiziranom iznosu početne fer vrijednosti ili najboljoj procjeni izdataka potrebnih za podmirenje obveze iz jamstva, ovisno o tome što je više.

Rizik kašnjenja u plaćanju prenosi se s obzirom na činjenicu da depozit s posebnom namjenom pokriva troškove za zakašnjenja plaćanja i/ili se temeljem povijesti plaćanja klijenta ne može dokazati da je rizik kašnjenja u plaćanju ključan za ugovor.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Nakon prijenosa prava na novčane tokove i uglavnom svih rizika i koristi koje se odnose na 90% potraživanja, uprava je zaključila da je primjeren prestanak priznavanja 90% nastalih potraživanja iz bilance. Preostalih 10% potraživanja ostaje u bilanci kao dugotrajna potraživanja od kupaca (bilješka 12), a 10% povezane obveze za financiranje prema banci iskazuje se kao zajam (bilješka 20).

Nakon prestanka priznavanja, preostala razlika između potraživanja po kamatama od kupca i obveze za kamate prema banci predstavlja zasebnu obvezu koja se priznaje po fer vrijednosti, što je prikazano u bilješci 20.

c) Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihode po isporuci robe ili usluge što nije uvijek u skladu s vremenom izdavanja fakture kupcu jer je njihov vremenski slijed postavljen u ugovoru. Prihodi se priznaju nakon što kupac odobri prihvatni test. Prema tome, Društvo priznaje odgođene prihode (bilješka 25) i nefakturirane prihode (bilješka 15).

3 Prihodi od prodaje

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje proizvoda	441.729	404.498
Prihodi od prodaje usluga	1.023.149	1.171.364
	<u>1.464.878</u>	<u>1.575.862</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima

Društvo je odredilo poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Uprava procjenjuje rezultate poslovnih segmenata na temelju mjerenja usklađene dobiti iz poslovanja. Osnova za mjerenje isključuje učinke dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika u operativnom poslovanju te administrativne troškove.

Pri utvrđivanju poslovnih segmenata, Društvo je vodilo računa o tržištu i vrsti kupaca kojima su njezini proizvodi namijenjeni, o distribucijskim kanalima prodaje kao i o zajedničkim obilježjima tehnologija te istraživanja i razvoja.

U cilju što boljeg prikaza poslovnog usmjerenja i lakše usporedivosti s Ericssonovom grupom, utvrđena su četiri poslovna segmenta:

- Mreže- rješenja za radijske i transportne mreže s uslugama podrške, koja se temelje na industrijskim standardima i nude preko skalabilnih modularnih platformi. Portfelj omogućuje kupcima da svoje telekomunikacijske mreže razviju do pete generacije (5G).
- Digitalne usluge – proizvodi i usluge koji kupcima u segmentu Telekoma i Industrije & društva, na putu digitalne transformacije, nude rješenja preko sustava za operativnu i poslovnu podršku, jezgrenih mreža i IT domena u oblaku, a kroz kombinaciju proizvoda, tehnologije i stručnog znanja na području mreža, softvera, rješenja u oblaku i poslovnih procesa.
- Upravljanje uslugama – pružanje ovih usluga uključuje tri glavna područja: Mreže, Informacijske tehnologije te Dizajn i optimizaciju mreža.
- Ostalo – proizvodi i usluge koji vlasnicima sadržaja, televizijskim kućama, isporučiteljima TV usluga i mrežnim operatorima omogućuju da, uz ostvarivanje zarade, uspješno isporučuju i upravljaju novim TV iskustvima. Uz to, ovaj poslovni segment uključuje rješenja koja se odnose na međusobno povezivanje mreža, uređaja i aplikacija kao i tehnologije u nastajanju poput Interneta stvari i novih poslovnih modela vezanih uz isporuku sadržaja.

Uprava Društva ne prati imovinu i obveze po segmentima, stoga takve informacije nisu prikazane.

U ovoj su bilješki prikazani prihodi od kupaca utvrđeni na razini zemljopisnih segmenata. Sva imovina Društva nalazi se u Republici Hrvatskoj.

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	276.513	268.689
Prihodi od prodaje u Bjelorusiji, Kazahstanu, Armeniji, Moldaviji, Rusiji, Ukrajini i Gruziji	125.461	283.801
Prihodi od prodaje Ericssonu, bilješka 26 (a)	925.895	873.108
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i na Kosovu	119.582	133.012
Ostali prihodi od prodaje na inozemnim tržištima	17.427	17.252
	<u>1.464.878</u>	<u>1.575.862</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

	Mreže		Digitalne usluge		Upravljanje uslugama		Ostalo		Nealocirano		Ukupno	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	726.728	797.795	555.458	585.563	178.883	186.425	3.809	6.079	-	-	1.464.878	1.575.862
Dobitak iz poslovanja	93.385	72.456	19.613	59.660	2.566	4.708	589	1.253	(44.931)	(25.659)	71.222	112.418
Financijski prihodi											(2.459)	5.813
Financijski rashodi											(256)	(563)
Dobit prije oporezivanja											68.507	117.668
Porez na dobit											(4.224)	(8.101)
Dobit za godinu											64.283	109.567

5 Troškovi po vrsti

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Promjene po ugovorenoj proizvodnji u tijeku (bilješka 14)	(8.164)	10.542
Roba i usluge ⁽¹⁾	725.114	793.643
Troškovi osoblja (bilješka 6)	654.105	609.405
Amortizacija (bilješke 10, 11)	36.146	44.235
Umanjenja od reklasifikacije roba i usluga:	(9.104)	7.249
(Ostali prihodi)/ostali operativni troškovi		
	<u>1.398.097</u>	<u>1.465.074</u>

Uključujući naknade revizora u iznosu od 520 tisuća kuna (2016.: 506 tisuća kuna). Naknade revizora uglavnom se odnose na troškove revizije financijskih izvješća. Ostale usluge koje obavlja revizor financijskih izvješća uključuju usluge edukacije i preporuke vezane uz utjecaj novih standarda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

6 Troškovi osoblja

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Neto plaće	349.261	315.566
Porezi i doprinosi	270.925	264.303
Ostali troškovi osoblja	33.651	28.274
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima (bilješka 22 (b))	268	1.262
	<u>654.105</u>	<u>609.405</u>

Troškovi osoblja uključuju 103.211 tisuća kuna (2016: 95.049 tisuća kuna) definiranih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih ili obračunatih za plaćanje obveznim mirovinskim fondovima. Doprinosi se izračunavaju na temelju postotka bruto plaće zaposlenika (Bruto I).

Ostali troškovi osoblja uglavnom se odnose na otpremnine zbog prijevremenog umirovljenja u iznosu od 8.364 tisuća kuna (2016.: 4.091 tisuća kuna), trošak transporta i trošak rezervacija za neiskorištene godišnje odmore.

Na dan 31. prosinca 2017. godine broj zaposlenih bio je 2.268 (2016.: 2.148).

7 Financijski prihodi i rashodi, neto

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata	2.733	3.332
Neto dobiti od ponovnog vrednovanja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(396)	2.283
Amortizacija diskonta	(3)	-
Neto (gubitak)/dobitak od tečajnih razlika	(4.793)	198
Rashodi od kamata	(256)	(563)
	<u>2.715</u>	<u>5.250</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Porez na dobit

Porez na dobit izračunat je po propisanoj poreznoj stopi od 18% (2016.: 20%) na oporezivu dobit Društva. Porez na dobit priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti sadrži:

	2017	2016
	'000 kn	'000 kn
Porez na dobit tekuće godine	(5.002)	(21.659)
Ukupno odgođeni porezni trošak	778	13.558
Ukupni porezni trošak	<u>(4.224)</u>	<u>(8.101)</u>

Efektivna porezna stopa

Usklađenje efektivne porezne stope i računovodstvene dobiti:

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Dobit prije oporezivanja	68.507	117.668
Porez na dobit po stopi 20% (2016.:20%)	12.331	23.534
Utjecaj:		
Porezno nepriznati rashodi	5.750	7.473
Priznavanje privremenih razlika prethodno nepriznatih kao odgođena porezna imovina	(778)	(13.558)
Porezne olakšice	(13.079)	(829)
Iskorištenje prenesenog poreznog gubitka	-	(8.519)
Troškovi poreza	<u>4.224</u>	<u>8.101</u>
Efektivna porezna stopa	<u>6.2%</u>	<u>6,9%</u>

U skladu s hrvatskim poreznim zakonodavstvom, porezne olakšice uključuju samo dio dodatne porezne olakšice za rashode po osnovi zapošljavanja i obrazovanja u iznosu od 13.079 tisuća kuna (2016.: 829 tisuća kuna). Rashodi po ovoj osnovi iskazani su u troškovima prodanih proizvoda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Porez na dobit (nastavak)

Hrvatski Zakon o porezu na dobit podložan je različitim tumačenjima i promjenama u pogledu određenih troškova koji umanjuju poreznu osnovicu. Tumačenje zakona od strane Uprave koje se odnosi na ove transakcije i aktivnosti Društva može biti osporavano od strane nadležnih vlasti. Porezna uprava može zauzeti drugačiji stav u tumačenju zakona i procjena te postoji mogućnost da budu osporavane one transakcije i aktivnosti koje u prošlosti nisu bile osporavane. Porezna uprava može pregledati knjige i evidencije Društva u bilo koje doba u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana.

Odgođena porezna imovina

Društvo je tijekom 2016. godine ponovno procijenilo mogućnosti iskorištenja određenih privremenih razlika iz prošlosti za koje prethodno nije bila priznata odgođena porezna imovina po osnovi neizvjesnosti iskorištenja. S obzirom na izmijenjene okolnosti, Društvo je tijekom godine priznalo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 14.336 tisuća kuna (2016.: 13.558 tisuća kuna) vezano uz privremene razlike proizašle iz:

- ukalkuliranih troškova kamata po ugovorima
- vrijednosnih usklađenja potraživanja
- ukalkuliranih troškova po ugovorima
- ukalkuliranih troškova garancija
- ukalkuliranih redovnih otpremnina i jubilarnih nagrada.

	Vrijednosna usklađenja, rezervacije i ukalkulirani troškovi HRK '000
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	-
Porezni prihod s osnove odgođenih poreza	13.558
Porezni trošak s osnove odgođenih poreza	-
	<hr/>
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	13.558
	<hr/>
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	13.558
Porezni prihod s osnove odgođenih poreza	7.894
Porezni trošak s osnove odgođenih poreza	(7.116)
	<hr/>
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	14.336

9 Zarada po dionici

	2017.	2016.
Dobit za godinu ('000 kn)	64.283	109.567
Ponderirani prosječni broj izdanih dionica na kraju godine	<u>1.330.499</u>	<u>1.328.809</u>
Zarada po dionici (kuna)	<u>48,32</u>	<u>82,45</u>

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da Društvo nema razrjeđivih potencijalnih redovnih dionica.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljišta i zgrade ‘000 kn	Postrojenja i oprema ‘000 kn	Ostalo ‘000 kn	Ukupno ‘000 kn
Na dan 1. siječnja 2016.				
Nabavna vrijednost ili procjena	160.367	363.505	328	524.200
Akumulirana amortizacija	(115.966)	(281.715)	(237)	(397.918)
Neto knjigovodstvena vrijednost	44.401	81.790	91	126.282
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	44.401	81.790	91	126.282
Povećanja	1.797	23.644	-	25.441
Smanjenja	-	(2)	-	(2)
Amortizacija	(2.955)	(40.825)	(8)	(43.788)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	43.243	64.607	83	107.933
Na dan 31. prosinca 2016.				
Nabavna vrijednost ili procjena	162.164	366.900	328	529.392
Akumulirana amortizacija	(118.921)	(302.293)	(245)	(421.459)
Neto knjigovodstvena vrijednost	43.243	64.607	83	107.933
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	43.243	64.607	83	107.933
Povećanja	5.500	20.117	-	25.617
Smanjenja	-	(17)	-	(17)
Amortizacija	(3.066)	(32.448)	(8)	(35.522)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	45.677	52.259	75	98.011
Na dan 31. prosinca 2017.				
Nabavna vrijednost ili procjena	167.664	365.692	328	533.684
Akumulirana amortizacija	(121.987)	(313.433)	(253)	(435.673)
Neto knjigovodstvena vrijednost	45.677	52.259	75	98.011

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo ima ugovore koji se odnose na buduću nabavu opreme u iznosu od 4.293 tisuće kuna (2016: 2.567 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Društvo djeluje kao najmodavac pod poslovnim najmom, uglavnom zemljišta i zgrada. U zemljišta i zgrade uključene su i iznajmljene nekretnine u iznosu od 11.281 tisuću kuna (2016.: 12.786 tisuća kuna). Navedena imovina amortizira se korištenjem iste amortizacijske stope koja se koristi i za ostale zgrade. Naknadna produljenja najмова dogovaraju se s najmoprimcima. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju. Dijelovi imovine koja se iznajmljuje ne mogu biti zasebno prodani ili zasebno dani u financijski najam. Sukladno navedenom, kriteriji MRS-a 40 za zasebno priznavanje ulaganja u nekretnine nisu zadovoljeni.

Buduća minimalna plaćanja najma prema neopozivom operativnom najmu u ukupnom iznosu za svako sljedeće razdoblje su:

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Manje od godinu dana	3.285	3.271
Između jedne i pet godina	1.643	1.635
	<u>4.928</u>	<u>4.906</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

11 Nematerijalna imovina

Promjene nematerijalne imovine tijekom 2017. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Aplikacijski programi '000 kn
Na dan 1. siječnja 2016.	
Nabavna vrijednost ili procjena	8.470
Akumulirana amortizacija	(7.656)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>814</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	814
Povećanja	1.545
Amortizacija	(447)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.912</u>
Na dan 31. prosinca 2016.	
Nabavna vrijednost ili procjena	10.014
Akumulirana amortizacija	(8.102)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.912</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	1.912
Povećanja	-
Smanjenja	(1)
Amortizacija	(624)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.287</u>
Na dan 31. prosinca 2017.	
Nabavna vrijednost ili procjena	5.726
Akumulirana amortizacija	(4.439)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.287</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

12 Zajmovi i potraživanja

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Depoziti kod financijskih institucija, izraženi u stranoj valuti	15.495	28.117
Depoziti kod financijskih institucija, izraženi u domaćoj valuti	12.360	-
Dugotrajna potraživanja od kupaca iz inozemstva, izražena u stranoj valuti	46.413	42.889
Dani zajmovi, bilješka 2 (b)	11.498	10.119
Dugotrajna potraživanja od kupaca u zemlji, izražena u kunama	1.552	2.922
Potraživanja za prodane stanove	544	606
Ukupno zajmovi i potraživanja	<u>87.862</u>	<u>84.653</u>
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja	<u>(4.988)</u>	<u>(3.493)</u>
	<u>82.874</u>	<u>81.160</u>

Depoziti kod financijskih institucija u iznosu od 23.721 tisuću kuna (2016.: 23.959 tisuća kuna) služe kao sredstvo osiguranja izvoznih poslova, što prikazuje bilješka 2 (b), i nose kamatnu stopu od 0,75% do 2%, a dospijevaju 2022. godine.

Preostali iznos depozita odnosi se na depozite za stambene kredite zaposlenicima u iznosu od 4.134 tisuće kuna (2016.: 4.159 tisuća kuna) po stopi od 25% 12-mjesečnog LIBOR-a za EUR i s preostalim dospijecom dužim od tri godine.

Zajmovi i potraživanja od kupaca djelomično su osigurani bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja od kupaca klasificiran je kao kratkotrajna imovina.

Dugotrajni dio zajmova i potraživanja iz zemlje i inozemstva

Dospijeće	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
2018.	-	33.661
2019.	39.388	9.214
2020.	10.983	8.017
2021.	8.548	5.038
2022.	544	-
	<u>59.463</u>	<u>55.930</u>

Stambeni krediti zaposlenicima povezani su s protuvrijednošću eura, a otplata se izvršava umanjnjem mjesečne plaće te su krediti osigurani hipotekama na kuće ili stanove. Potraživanja za prodane stanove i stambeni krediti dodijeljeni ograničenom broju zaposlenika nose fiksnu kamatnu stopu do 5% godišnje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Ulaganja u ovisna društva

	Vlasnički udio	2017. '000 kn	2016. '000 kn
Ericsson Nikola Tesla BY d.o.o.	100%	1.020	-
Ericsson Tesla SoftLab d.o.o.	100%	20	20
ETK poslovna rješenja d.o.o.	100%	20	20
Ericsson Nikola Tesla Servisi d.o.o.	100%	20	20
Libratel d.o.o	100%	5	5
Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o	100%	7	7
Ericsson Nikola Tesla d.d. – Podružnica Kosovo	100%	1	1
		<u>1.093</u>	<u>73</u>

Ovisna društva Ericsson Tesla SoftLab d.o.o. i ETK poslovna rješenja d.o.o. su neaktivni, dok su ostale gore navedene aktivne i potpuno konsolidirane u konsolidiranim financijskim izvještajima. Nova podružnica Ericsson Nikola Tesla BY d.o.o. je osnovana 2017. godine u Bjelorusiji. Podružnica pruža lokalnu pomoć kupcima.

14 Zalihe

	2017. '000 kn	2016. '000 kn
Sirovine i materijal	82	463
Ugovorena proizvodnja u tijeku	<u>17.348</u>	<u>9.184</u>
Ukupno zalihe	17.430	9.647
Umanjenje vrijednosti	<u>(82)</u>	<u>(459)</u>
	<u>17.348</u>	<u>9.188</u>

Zalihe sa slabim prometom ili zastarjele zalihe otpisane su s obzirom na njihovu procijenjenu naplativu vrijednost kroz umanjenje vrijednosti. Umanjenje vrijednosti uključeno je u ostale operativne troškove u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Potraživanja od kupaca

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Kupci u inozemstvu	77.450	102.848
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja iz inozemstva	14.994	18.452
Ukupno kupci u inozemstvu	<u>92.444</u>	<u>121.300</u>
Kupci u zemlji	55.474	62.498
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja u zemlji	67	-
Ukupno kupci u zemlji	<u>55.541</u>	<u>62.498</u>
Umanjenje vrijednosti potraživanja	<u>(7.183)</u>	<u>(10.435)</u>
	<u>140.802</u>	<u>173.363</u>

Potraživanja od kupaca uključuju 4.050 tisuća kuna (2016.: 7.799 tisuća kuna) nefakturirane prodaje.

Promjene rezerviranja za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja su kako slijedi:

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	15.513	7.477
Umanjenje vrijednosti potraživanja tijekom godine	12.715	21.571
Utjecaj diskontiranja dugotrajnih potraživanja	1.956	3.135
Nenaplativa potraživanja otpisana tijekom godine	(13.369)	(11.112)
Ukidanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja	(3.233)	(4.901)
Amortizacija diskonta	-	(657)
Na dan 31. prosinca ⁽¹⁾	<u>13.582</u>	<u>15.513</u>

¹⁾ Uključuje rezervu za umanjenje vrijednosti potraživanja od povezanih društava u iznosu od 1.411 tisuća kuna (2016: 1.585 tisuća kuna)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Ostala potraživanja

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Potraživanja od zaposlenih	405	938
Potraživanja za obračunate kamate	529	99
Potraživanja za dane predujmove	14.129	11.722
Ostala potraživanja	2.512	1.281
	<u>17.575</u>	<u>14.040</u>

17 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
- Vlasničke vrijednosnice	1.387	1.952
- Ulaganja u otvorene investicijske fondove	83.133	61.041
	<u>84.520</u>	<u>62.993</u>

18 Novac i novčani ekvivalenti

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Gotovina i depoziti po viđenju	145.086	213.375
	<u>145.086</u>	<u>213.375</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Kapital i rezerve

(a) Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2017. godine dionički kapital Društva sastoji se od 1.331.650 (2016.: 1.331.650) odobrenih, izdanih i u cijelosti plaćenih redovnih dionica ukupne registrirane vrijednosti 133.165 tisuća kuna (2016.: 133.165 tisuća kuna). Nominalna vrijednost dionice je 100 kuna (2016.: 100 kuna). Vlasnici redovnih dionica imaju pravo na primitak dividende u iznosu izglasanom na Glavnoj skupštini, kao i pravo na jedan glas po dionici na Glavnoj skupštini.

Dioničari Društva na dan 31. prosinca su:

	2017.	2017.	2016.	2016.
	Broj dionica	% vlasništva	Broj dionica	% vlasništva
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49.07	653.473	49.07
Mali dioničari	677.931	50.91	676.682	50.81
Vlastite dionice	246	0.02	1.495	0.12
	<u>1.331.650</u>	<u>100.00</u>	<u>1.331.650</u>	<u>100.00</u>

(b) Vlastite dionice

Kupljene dionice smatraju se „vlastitim dionicama“ i redovito se dodjeljuju ključnom poslovdstvu i ostalim zaposlenicima u okviru postojećeg programa vezanog uz vlasničke instrumente iz 2004. godine, kao što je opisano u bilješci 22 (b). Tijekom 2017. godine Društvo nije kupilo vlastite dionice.

Kretanja u vlastitim dionicama prikazana su kako slijedi:

	2017.	2016.
	Broj dionica	Broj dionica
Na dan 1. siječnja (bilješka 19 (a))	1.495	3.382
Nabavljeno tijekom godine	-	1.000
Dodijeljeno tijekom godine	<u>(1.249)</u>	<u>(2.887)</u>
Na dan 31. prosinca (bilješka 19 (a))	<u>246</u>	<u>1.495</u>

(c) Zakonske rezerve

Zakonske rezerve u iznosu od 5% od ukupnog dioničkog kapitala stvorene su tijekom ranijih razdoblja, izdvajanjem 5% neto dobiti tekuće godine, sve dok te rezerve nisu dosegle 5% dioničkog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobit financijske godine nedostatna ili ako ne postoje druge rezerve. Društvo je dostiglo propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te nakon toga nije bilo dodatnih izdvajanja. Zakonske rezerve do 5% ukupnog temeljnog kapitala nisu raspodjeljive.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Kapital i rezerve (nastavak)

(d) Predložena dividenda

Obveza za dividende se ne priznaje dok dividendu ne odobri Glavna skupština dioničara. Na dan 6. Lipnja 2017. godine, Glavna skupština odobrila je redovnu dividendu za 2016. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 70,00 kuna po dionici, u ukupnom iznosu od 119.735 tisuća kuna.

Dividende u novcu, odobrene i isplaćene za prethodne godine, bile su kako slijedi:

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
90,00 kuna po dionici za 2016. godinu	119.735	-
100,00 kuna po dionici za 2015. godinu	-	132.846
Dividenda plaćena po obvezi iz prethodnih godina	152	-
	<u>119.887</u>	<u>132.846</u>

20 Uzeti zajmovi

	2017	2016
	'000 kn	'000 kn
Obveze za zajmove (bilješka 2(b))	8.378	8.954
Promjene u obvezama iz financijskih aktivnosti		
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.		
		HRK '000
Početna neto knjigovodstvena vrijednost		-
Ostala nenovčana kretanja		8.954
Neto knjigovodstvena vrijednost		<u>8.954</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.		
Početna neto knjigovodstvena vrijednost		8.954
Tečajne razlike		(576)
Neto knjigovodstvena vrijednost		<u>8.378</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Ostale dugoročne obveze

	2017	2016
	'000 kn	'000 kn
Obveze prema dobavljačima	1.546	2.400
Diskont prema obračunu na neto sadašnju vrijednost	(392)	(358)
Ukupno obveze prema dobavljačima /i/	<u>1.154</u>	<u>2.042</u>
Obveze za izdane garancije (bilješka 2(b))	648	782
Ostale dugoročne obveze (bilješka 2(b))	<u>5.041</u>	<u>7.122</u>
	<u><u>6.843</u></u>	<u><u>9.946</u></u>

/i/ Dugoročni dio odgođenog prihoda od Ericsson Nikola Tesla Servisi d.o.o. (EHR) vezano za petogodišnji ugovor na području upravljanja uslugama s društvom Hrvatski Telekom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Primanja zaposlenih

(a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo nema poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlenike ili poslovodstvo. Za sve zaposlenike plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Uz to, tijekom 2001. godine, Društvo je potpisalo dodatak Kolektivnom ugovoru po kojemu zaposlenici imaju pravo na naknadu zbog prijevremenog odlaska u mirovinu.

Društvo isplaćuje jednokratnu otpremninu u iznosu od 8.000 kuna svakom zaposleniku koji odlazi u mirovinu. Društvo isplaćuje i jubilarne nagrade za svakih 5 godina odrađenih u Društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža. Glavne aktuarske pretpostavke pri određivanju visine obveze za jednokratne otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2017. godine bile su diskontna stopa od 6% (2016.: 6%) i prosječna stopa fluktuacije zaposlenika od 7.12% (2016.: 4,17%).

Kretanja u dugoročnim primanjima za godine rada bila su sljedeća:

	2017.	2017.	2017.	2016.	2016.	2016.
	Jubilarne nagrade	Umirovlje-nje	Ukupno	Jubilarne nagrade	Umirovlje-nje	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	4.455	1.032	5.487	4.584	1.039	5.623
Obveza kreirana tijekom godine	555	253	808	649	324	973
Obveza iskorištena tijekom godine	(453)	(8)	(461)	(634)	(16)	(650)
Obveza ukinuta tijekom godine	(20)	(535)	(555)	(144)	(315)	(459)
Na dan 31. prosinca	4.537	742	5.279	4.455	1.032	5.487

Tijekom 2004. godine, Društvo je pokrenulo Program vjernosti Društvu, program isplate s temelja dionica prema kojemu poslovodstvo i ostali zaposlenici imaju pravo primiti dionice Društva, a to je pravo uvjetovano ispunjenjem određenog broja godina rada (razdoblje ispunjenja) od datuma odluke o dodjeli.

Društvo dodatno dodjeljuje vlastite dionice užem poslovodstvu i ostalim zaposlenicima kao bonus utemeljen na Programu nagrađivanja.

Vlastite dionice raspodjeljuju se izabranim zaposlenicima nakon odobrenja na Glavnoj skupštini.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Isplate s temelja dionica

Dio programa isplate s temelja dionica iz 2014. godine odnosi se na pravo zaposlenika da kupi određen broj dionica koje su podmirene po fer vrijednosti važećoj na dan kupnje. Društvo je u sklopu tog programa prodalo svojim zaposlenicima 372 dionicu (2016.:841 dionica) i primilo naknadu u iznosu od 390 tisuća kuna (2016.: 980 tisuća kuna). Razlika između kupovne i prodajne cijene dionica koju su zaposlenici platili u iznosu od 34 tisuće kuna (2016.: 123 tisuće kuna) priznata je u zadržanoj dobiti.

Slijedi prikaz kretanja dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti:

	2017.	2016.
	Broj dionica	Broj dionica
Na dan 1. siječnja	1.297	4.557
Dodijeljeno	2	-
Preneseno	(1.249)	(2.887)
Isteklo	(25)	(373)
Na dan 31. prosinca	<u>25</u>	<u>1.297</u>

Uvjeti ispunjenja za dionice prema Programu vjernosti su dvije do pet godina rada.

Fer vrijednost usluga primljenih u zamjenu za dodijeljene dionice mjeri se u odnosu na tržišnu cijenu na datum dodjele.

	Broj dodijeljenih dionica	Ponderirana prosječna fer vrijednost po dionici kn
Povlačenje u 2015. godini dionica dodijeljenih 2011.- 2013.	373	1.373,20
Povlačenje u 2016. godini dionica dodijeljenih 2011.- 2013.	25	1.373,20

Tijekom 2017. godine Društvo je priznalo rashode u iznosu od 268 tisuća kuna (2016.: 1.262 tisuće kuna) po osnovi isplate s temelja dionica; rashodi su uključeni u troškove osoblja kao što je prikazano u bilješci 6.

23 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Obveze prema dobavljačima	86.802	26.628
Obveze prema zaposlenicima	91.901	82.422
Ostale kratkoročne obveze	16.654	15.350
Neto obveza za PDV	1.766	6.060
	<u>197.123</u>	<u>130.460</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

24 Rezerviranja

Kretanja u rezerviranjima bila su kako slijedi:

	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ostala rezerviranja	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2016.	5.350	1.785	2.648	-	9.783
Povećanje rezerviranja	8.524	-	3.937	497	12.958
Ukinuta neiskorištena rezerviranja	(129)	(408)	-	-	(537)
Rezerviranja iskorištena tijekom godine	(2.245)	(902)	(3.090)	-	(6.237)
Na dan 31. prosinca 2016.	11.500	475	3.495	497	15.967
Na dan 1. siječnja 2017.	11.500	475	3.495	497	15.967
Povećanje rezerviranja	8	-	6.251	15.504	21.763
Ukinuta neiskorištena rezerviranja	(71)	(475)	-	-	(546)
Rezerviranja iskorištena tijekom godine	(2.662)	-	(7.406)	(497)	(10.565)
Na dan 31. prosinca 2017.	8.775	-	2.340	15.504	26.619

Rezerviranje za garancije napravljeno je zbog pokrića očekivanih zahtjeva po garancijama za proizvode prodane tijekom godine. Rezerviranje za penale napravljeno je da bi se pokrila očekivana potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga nastalih tijekom godine. Ukinuta rezerviranja za izdane garancije odnose se na istekle garancije, a ukinuta rezerviranja za penale na ukinute ili istekle obveze.

Vođeni načelom opreznosti te na temelju okolnosti i ostalim čimbenicima, uključujući očekivani tijek budućih događanja, provedena su rezerviranja u iznosu od 15.504 tisuće kuna, zbog složenosti projekta na tržištu Zajednice Neovisnih Država.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

25 Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Predujmovi od kupaca u zemlji	1.122	96
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	3.107	19.755
Odgođeni prihodi	103.645	104.905
Odgođeno plaćanje troškova neiskorištenih godišnjih odmora	18.323	17.978
Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama	33.461	34.109
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	31.653	28.382
	<u>191.311</u>	<u>205.225</u>

Odgođeni prihodi predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima za koje posao još nije završen, ali su fakture izdane ili je novac primljen i stoga predstavlja obvezu obavljanja usluge ili isporuke materijala.

Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama uglavnom predstavlja trošak po ugovorima o izvršenim uslugama dobavljača ili nekog drugog vanjskog izvođača za koje na datum bilance nije ispostavljena faktura.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima

Za potrebe ovih financijskih izvještaja, društva se smatraju povezanim ako jedno od njih kontrolira drugo, ako se nalazi pod zajedničkom kontrolom ili ako ima značajan utjecaj na drugo društvo pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim društvima, pozornost treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Društvo ima povezane odnose s Ericssonovom grupom kroz 49,07% (2016.: 49,07%) dionica u vlasništvu društva Telefonaktiebolaget LM Ericsson, koje je ujedno i krajnje matično društvo Ericssonove grupe.

Društvo ima povezane odnose s društvom Telefonaktiebolaget LM Ericsson, ovisnim i pridruženim društvima unutar Ericssonove grupe, Nadzornim odborom, Upravom i ostalim izvršnim poslovodstvom.

(a) Ključne transakcije s povezanim društvima

Glavne transakcije s društvima iz Ericssonove grupe mogu se prikazati kako slijedi:

	Telefonaktiebolaget LM Ericsson		Ostala konsolidirana društva Ericssonove grupe		Ovisna društva		Ukupno	
	2017. '000 kn	2016. '000 kn	2017 '000 kn	2016 '000 kn	2017. '000 kn	2016. '000 kn	2017. '000 kn	2016. '000 kn
Prodaja proizvoda i usluga								
Prihodi od prodaje	-	-	925.895	873.108	1.593	2.077	927.488	875.185
Ostali prihodi	-	-	10.198	38.406	147	215	10.345	38.621
	-	-	<u>936.093</u>	<u>911.514</u>	<u>1.740</u>	<u>2.292</u>	<u>937.883</u>	<u>913.806</u>
Nabava proizvoda i usluga								
Licence	2.645	3.448	18.853	20.890	-	-	21.498	24.338
Trošak prodanih proizvoda	-	-	217.790	369.671	178.681	190.520	396.471	560.191
Ostali troškovi	-	-	-	-	(309)	-	(309)	-
	<u>2.645</u>	<u>3.448</u>	<u>236.643</u>	<u>390.561</u>	<u>178.372</u>	<u>190.520</u>	<u>417.660</u>	<u>584.529</u>

Transakcije prodaje proizvoda i usluga direktno su ugovorene između uključenih strana, a dogovarane su na pojedinačnoj osnovi. Društvo plaća (i) naknade za licence za prodaju usluga i proizvoda fiksne telefonije, (ii) korištenje korporativnog zaštitnog znaka, (iii) usluge podrške, (iv) razvojno-istraživačke alate te (v) IS/IT naknadu. Naknade za licence plaćaju se po prodanoj jedinici kao postotak prodaje usluga i prodaje proizvoda fiksne telefonije.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(b) Naknade ključnom poslovdstvu

Ključno poslovdstvo Društva uključuje izvršno poslovdstvo, navedeno na 2. stranici ovog izvještaja, koje se sastoji od člana Uprave i direktora glavnih organizacijskih jedinica.

	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn
Plaće i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	22.063	22.619
Ostala dugoročna primanja	17	17
	<u>22.080</u>	<u>22.636</u>

Članovi izvršnog poslovdstva i Nadzornog odbora imali su u vlasništvu 5.076 redovnih dionica na kraju godine (2016.: 4.627 dionica).

Uz to, Društvo je isplatilo naknade Nadzornom odboru i Revizorskom odboru u iznosu od 346 tisuća kuna (2016.: 357 tisuća kuna) tijekom 2017. godine.

(c) Stanje obveza i potraživanja za prodane i kupljene proizvode i usluge na kraju godine

Stanje na kraju godine proizašlo iz ključnih transakcija s društvima iz Ericssonove grupe prikazano je kako slijedi:

	Potraživanja		Obveze	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (LME), Većinski dioničar	10	-	57	1.650
Ostala društva Ericssonove grupe	104.474	88.857	112.693	66.716
Ovisna društva:				
Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o	144	64	595	353
Ericsson Nikola Tesla Servisi d.o.o.	82.069	920	21.924	27.357
Ericsson Nikola Tesla d.d. – Podružnica Kosovo	160	293	-	-
Libratel	-	7	-	135
Ericsson Nikola Tesla BY	-	-	239	-
	<u>186.857</u>	<u>90.141</u>	<u>135.508</u>	<u>96.211</u>

Društvo je iskazalo dugoročna potraživanja (bilješka 12) i odgođeni prihod (u okviru dugoročnih obveza) u iznosu od 1.156 tisuća kuna (2016.: 2.042 tisuće kuna) prema Ericsson Services d.o.o. (ESK) slijedom petogodišnjeg ugovora u području upravljanja uslugama s društvom Hrvatski Telekom.

27 Upravljanje financijskim rizicima

Društvo je, uslijed svojih aktivnosti, izloženo čitavom nizu financijskih rizika: tržišnom riziku (uključujući valutni, kamatni i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Izloženost valutnom, kamatnom i kreditnom riziku javlja se tijekom redovnog poslovanja Društva. Upravljanje rizicima provodi odjel riznice, a glavna mu je uloga aktivno upravljanje ulaganjem viška likvidnosti kao i financijskom imovinom i obvezama te upravljanje i kontrola izloženosti financijskim rizicima. U Društvu postoji i služba za financiranje kupaca, a glavni joj je cilj pronalaženje odgovarajućih rješenja za financiranje kupaca uz posredovanje treće strane i što manji angažman Društva u pružanju takvih usluga kupcima. Politika upravljanja rizicima povezana s upravljanjem financijskim instrumentima, može se ukratko prikazati kako slijedi:

(a) Valutni rizik

Valutni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjene tečaja. Društvo je izloženo promjenama vrijednosti američkog dolara i eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti. Društvo može sklapati terminske ugovore za kupnju strane valute kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz operativnih novčanih tokova.

Ako bi se na dan 31. prosinca 2017. godine euro i američki dolar smanjio/povećao za 1% u odnosu na kunu (2016.: 1%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 2.364 tisuće kuna manja/veća (2016.: 2.913 tisuća kuna), uglavnom kao rezultat dobitka/gubitka od tečajnih razlika pri preračunavanju novca i novčanih ekvivalenata, depozita, obveza prema dobavljačima, potraživanja od kupaca i financiranja kupaca iz eura u kunu.

Društvo je i dalje usmjereno na osiguravanje prirodnih mehanizama zaštite i aktivno upravljanje valutama te na minimiziranje utjecaja promjene valutnih tečajeva. Društvo je izloženo promjenama tečaja strane valute kao što je prikazano u tabeli u nastavku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(a) Valutni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju promjene vrijednosti valuta te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2017.	Ukupno					
	EUR	USD	Ostale valute	strane valute		Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	4.134	68.918	-	73.052	9.822	82.874
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	117.807	57.251	2.060	177.118	168.116	345.234
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	84.520	84.520
Novac i novčani ekvivalenti	73.220	10.371	6.233	89.824	55.262	145.086
	195.161	136.540	8.293	339.994	317.720	657.714
Zajmovi	-	8.378	-	8.378	-	8.378
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	32.875	14.989	469	48.333	291.481	339.814
	32.875	23.367	469	56.711	291.481	348.192
Valutna neusklađenost	162.286	113.173	7.824	283.283	26.239	309.522

2016.	Ukupno					
	EUR	USD	Ostale valute	strane valute		Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	4.159	73.831	-	77.990	3.170	81.160
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	117.436	72.936	1.876	192.248	85.296	277.544
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	62.993	62.993
Novac i novčani ekvivalenti	115.175	37.844	166	153.185	60.190	213.375
	236.770	184.611	2.042	423.423	211.649	635.072
Zajmovi	-	8.954	-	8.954	-	8.954
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	56.666	18.700	284	75.650	182.625	258.275
	56.666	27.654	284	84.604	182.625	267.229
Valutna neusklađenost	180.104	156.957	1.758	338.819	29.024	367.843

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Budući da Društvo uglavnom financira kupce po fiksnim kamatnim stopama, samo je manji dio financiranja kupaca podložan mogućim promjenama u tržišnim kamatnim stopama. te je rizik od promjena tržišnih kamatnih stopa relativno nizak. Društvo ujedno ima i dane depozite u financijskim institucijama po promjenjivim kamatnim stopama.

Na dan 31. prosinca 2017. godine:

- da se efektivna kamatna stopa na eurske depozite povećala/smanjila za 1% (2016.: 1%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi eurskih depozita, 34 tisuće kuna veća/manja (2016.: 33 tisuće kuna);
- da se efektivna kamatna stopa na kunske depozite povećala/smanjila za 1% (2016.: 1%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi ulaganja u investicijske fondove nula tisuća kuna veća/manja (2016.: 488 tisuća kuna).

Sljedeća tabela prikazuje godišnje prosječne kamatne stope izloženosti financijske imovine i obveza:

	2017.	2016.
	Prosječne	Prosječne
	kamatne stope	kamatne stope
	%	%
Zajmovi i potraživanja	2,73	2,59
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	0,11	0,21

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik (nastavak)

U tabelama u nastavku vidljiva je analiza utjecaja promjene vrijednosti kamatnih stopa te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2017.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	53.831	-	774	414	-	4.134	59.153	23.721
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	345.234	-	-	-	-	-	345.234	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	84.520	-	-	-	-	-	84.520	-
Novac i novčani ekvivalenti	-	145.086	-	-	-	-	145.086	-
	483.585	145.086	774	414	-	4.134	633.993	23.721
Zajmovi	8.378	-	-	-	-	-	8.378	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	339.814	-	-	-	-	-	339.814	-
	348.192	-	-	-	-	-	348.192	-
Kamatna neusklađenost	135.393	145.086	774	414	-	4.134	285.801	23.721

2016.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	48.447	-	1.023	1.812	1.155	4.765	57.202	23.958
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	277.565	(21)	-	-	-	-	277.544	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	62.993	-	-	-	-	-	62.993	-
Novac i novčani ekvivalenti	-	213.375	-	-	-	-	213.375	-
	389.005	213.354	1.023	1.812	1.155	4.765	611.114	23.958
Zajmovi	8.954	-	-	-	-	-	8.954	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	258.275	-	-	-	-	-	258.275	-
	267.229	-	-	-	-	-	267.229	-
Kamatna neusklađenost	121.776	213.354	1.023	1.812	1.155	4.765	343.885	23.958

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(c) Cjenovni rizik

Društvo ima određenu izloženost cjenovnom riziku dužničkih vrijednosnica usprkos malom obujmu ulaganja, a one su u bilanci klasificirane kao financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (investicijski fondovi).

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neispunjavanja obveza jedne strane u financijskom instrumentu, a što bi moglo prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja vezanih uz financiranje kupaca.

U interne direktive upravljanja kreditnim rizicima ugrađene su tijekom 2015. godine strože odredbe koje uključuju koncept strukturiranog upravljanja kreditnim rizicima te primjenu alata za procjenu kreditnih rizika.

Novi se kupci prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Preostala se potraživanja pregledavaju kvartalno ili godišnje ovisno o kategoriji rizika. Gubici od umanjenja vrijednosti izračunavaju se diskontiranjem potraživanja. Nadalje, prisutan je rizik koncentracije potraživanja jer Društvo ima značajan udio nepodmirenih potraživanja od strane malog broja kupaca. Na dan 31. prosinca 2017. godine pet najvećih kupaca predstavlja 59% ukupne neto vrijednosti potraživanja (2016.: 48%). Društvo smatra da najveću izloženost ovom riziku predstavlja iznos potraživanja od kupaca (bilješke 12 i 15) i ostalih potraživanja (bilješka 16), bez umanjenja vrijednosti za sumnjiva potraživanja. Analiza dospijeća ovih potraživanja vidljiva je u tabeli ročnosti u daljnjem tekstu ove bilješke.

Akreditivi se koriste kao metoda za osiguranje plaćanja od strane kupaca koji posluju na određenim tržištima, osobito na tržištima koja se nalaze u nestabilnom političkom i/ili gospodarskom okruženju. Banke potvrđuju akreditive, čime se smanjuje politička i komercijalna izloženost kreditnom riziku.

Prije odobrenja novih sredstava za financiranje kupaca obavlja se interna procjena kreditnog rizika kako bi se procijenila kreditna sposobnost (za politički i gospodarski rizik) svake transakcije. Ponovne procjene kreditne sposobnosti za svakog se kupca redovito obavljaju.

Sva potraživanja od kupaca čija je naplata duža od 179 dana Društvo definira kao financiranje kupaca. Kako bi osiguralo smanjenu izloženost riziku, Društvo usko surađuje s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak te partnerskim bankama. Rezerviranja koja se odnose na izloženost riziku vezanom uz financiranje kupaca utvrđuju se samo kada se mogu pouzdano mjeriti i kada se, nakon što je financijski aranžman stupio na snagu, pojave određeni događaji koji bi mogli imati negativan utjecaj na sposobnost i/ili spremnost zajmoprimca za otplaćivanje preostalog duga. Navedeni događaji mogu biti politički (u pravilu izvan kontrole zajmoprimca) ili komercijalni, npr. oslabljena kreditna sposobnost zajmoprimca.

Osiguranja sredstava za financiranje kupaca u pravilu uključuju zalog nad opremom i zalog nad određenom imovinom zajmoprimca. Ako je dostupno, može se ugovoriti i pokriće rizika od strane treće osobe. „Pokriće rizika od strane treće osobe“ znači da je banka, izvozno-kreditna agencija ili druga financijska ustanova izdala garanciju koja pokriva kreditni rizik. To također može biti i prijenos kreditnog rizika u okviru tzv. „sekundarnog aranžmana“ s bankom, pri čemu banka preuzima odgovornost za kreditni rizik i financiranje onoga dijela koji ona pokriva. Pokriće kreditnog rizika od strane treće osobe također može izdati i osiguravajuće društvo.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju starosnu strukturu i sumarni prikaz dospjeća svih dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2017.

Tabela 1

Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca

2017.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	520	65.448	26.476	52.331	5.580	150.355
Domaća potraživanja	2.128	51.364	1.983	67	-	55.542
Potraživanja od povezanih društava*	4.670	173.985	9.614	1.551	-	189.820
	7.318	290.797	38.073	53.949	5.580	395.717

*uključuje dugoročni dio domaćih potraživanja u iznosu od 1.552 tisuće kuna

2016.

Inozemna potraživanja	2.848	62.407	56.044	43.065	9.943	174.307
Domaća potraživanja	1.761	57.860	2.877	523	-	63.021
Potraživanja od povezanih društava	8.027	78.870	4.827	2.400	-	94.124
	12.636	199.137	63.748	45.988	9.943	331.452

*uključuje dugoročni dio domaćih potraživanja u iznosu od 2.400 tisuća kuna

Tabela 2

Starosna struktura ukupno dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca

2017.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	520	-	-	-	520
Domaća potraživanja	2.067	61	-	-	2.128
Potraživanja od povezanih društava	3.419	971	195	85	4.670
	6.006	1.032	195	85	7.318
2016.					
Inozemna potraživanja	2.656	192	-	-	2.848
Domaća potraživanja	1.677	84	-	-	1.761
Potraživanja od povezanih društava	6.750	1.040	120	117	8.027
	11.083	1.316	120	117	12.636

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Tabela 3

**Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca
(vezano uz dospelje stavke)**

2017.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	520	13.256	-	-	13.776
Domaća potraživanja	2.128	1.068	47	-	3.243
Potraživanja od povezanih društava	4.670	162.583	1.508	-	168.761
	7.318	176.907	1.555	-	185.780
2016.					
Inozemna potraživanja	2.848	19.357	624	-	22.829
Domaća potraživanja	1.761	13.145	2.007	-	16.913
Potraživanja od povezanih društava	8.027	68.745	4.827	-	81.599
	12.636	101.247	7.458	-	121.341

Tabela 4

Dospjeli zajmovi i potraživanja od kupaca. ali bez umanjenja vrijednosti

2017.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	520	-	-	-	520
Domaća potraživanja	2.067	61	-	-	2.128
Potraživanja od povezanih društava	2.487	635	194	-	3.316
	5.074	696	194	-	5.964
2016.					
Inozemna potraživanja	2.656	192	-	-	2.848
Domaća potraživanja	1.677	84	-	-	1.761
Potraživanja od povezanih društava	3.635	294	84	-	4.013
	7.968	570	84	-	8.622

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti koji se smatra rizikom financiranja je rizik od poteškoća s kojima se Društvo može susresti u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Društvo nema obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Društvo je veliku pozornost obratilo na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući mjesečne planove. Zbog povoljne likvidne pozicije Društva, ovaj se rizik smatra niskim. Donja tabela daje prikaz ročnosti i neusklađenosti koja iz toga proizlazi.

Društvo je s našim najvažnijim bankama dogovorilo mogućnost „revolving“ kreditiranja u slučaju izvanredne potrebe za financiranjem. Na dan 31. prosinca 2017. godine ta mogućnost još nije bila korištena.

2017.	Manje od 1	1 - 3	3 - 12	1 - 5 godina	Preko 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseci		godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	761	3.336	11.472	62.931	4.374	82.874
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	222.685	98.393	23.456	700	-	345.234
Kratkotrajna financijska imovina	84.520	-	-	-	-	84.520
Novac i novčani ekvivalenti	144.838	-	248	-	-	145.086
	452.804	101.729	35.176	63.631	4.374	657.714
Zajmovi	-	-	-	8.378	-	8.378
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	48.561	283.510	900	6.843	-	339.814
	48.561	283.510	900	15.221	-	348.192
Neusklađenost ročne strukture	404.243	(181.781)	34.276	48.410	4.374	309.522
2016.	Manje od 1	1 - 3	3 - 12	1 - 5 godina	Preko 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseci		godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	10	5.071	13.853	57.946	4.280	81.160
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	158.995	43.459	74.306	784	-	277.544
Kratkotrajna financijska imovina	62.993	-	-	-	-	62.993
Novac i novčani ekvivalenti	213.375	-	-	-	-	213.375
	435.373	48.530	88.159	58.730	4.280	635.072
Zajmovi	-	-	-	8.954	-	8.954
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	164.208	79.605	5.719	8.743	-	258.275
	164.208	79.605	5.719	17.697	-	267.229
Neusklađenost ročne strukture	271.165	(31.075)	82.440	41.033	4.280	367.843

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(f) Procjena fer vrijednosti

Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka iskazuje se po fer vrijednosti na datum bilance. Fer vrijednost procjenjuje se na temelju njezine kotirane cijene na aktivnom tržištu na datum bilance koja predstavlja input razine 1 (bilješka 17).

Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene lako i redovito dostupne putem razmjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine, cijene usluga ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema tržišnim uvjetima. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za financijsku imovinu Društva je trenutna cijena ponude. Ne postoji financijska imovina izvedena iz inputa razine 2 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti temeljem vidljivih tržišnih podataka odnosno iz inputa razine 3 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti bez vidljivih tržišnih podataka.

Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajni zajmovi i potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te uzeti zajmovi. Fer vrijednosti financijskih instrumenata i knjigovodstvene vrijednosti u bilanci su kako slijedi:

	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriznata dobit/ (gubitak)	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriznata dobit/ (gubitak)
	2017.	2017.	2017.	2016.	2016.	2016.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	82.874	82.366	(508)	81.160	82.617	1.457
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	345.235	345.217	(18)	277.544	277.472	(32)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	84.520	84.520	-	62.993	62.993	-
Novac i novčani ekvivalenti	145.086	145.086	-	213.375	213.375	-
Zajmovi	(8.378)	(8.378)	-	(8.954)	(8.954)	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(339.814)	(339.814)	-	(258.275)	(258.275)	-
	<u>309.523</u>	<u>308.997</u>	<u>(526)</u>	<u>367.843</u>	<u>369.228</u>	<u>1.425</u>

Fer vrijednost zajmova i potraživanja te fer vrijednost zajmova izračunavaju se prema najboljoj procjeni posloводства budućih diskontiranih novčanih tokova glavnice i kamata, koristeći tržišnu stopu sličnih instrumenata kao diskontnu stopu na datum bilance. Fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti bitno se ne razlikuju iz razloga što su zajmovi i dugotrajna potraživanja ugovoreni tržišnim stopama koje značajno ne odstupaju od tržišne cijene s kraja izvještajne godine. Kratkotrajna financijska imovina iskazana je po fer vrijednosti utemeljenoj na tržišnoj cijeni na datum bilance bez odbitka transakcijskih troškova.

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita kod banaka približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata. Slično tome, knjigovodstvena vrijednost po amortiziranom trošku potraživanja od kupaca i obveza s preostalim dospjećem manjim od jedne godine, koji su podložni normalnim uvjetima poslovanja, približna je njihovim fer vrijednostima. Sljedeće kamatne stope, raspoložive na tržištu za slične financijske instrumente, korištene su pri određivanju fer vrijednosti:

	2017.	2016.
Zajmovi i potraživanja	0,80%	1,40%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

g) Upravljanje kapitalom

Ciljevi Društva vezani uz upravljanje kapitalom su sljedeći:

- očuvati sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja kao i da nadalje ostvaruje dobit za dioničare i ostale interesne skupine;
- osigurati odgovarajuće izvore kapitala, koliko god je to moguće, kroz zadržanu dobit;
- održavati bilancu s odgovarajućim udjelom likvidnih novčanih sredstava i kratkotrajne imovine te vlastitog kapitala i drugih ulaganja;
- osigurati, prema potrebi, rezervne varijante financiranja.

Društvo stvara dovoljno novčanih sredstava iz vlastitog poslovanja za podmirenje obveza u dospijeću, za financiranje kupaca ako je potrebno i ispunjavanje planiranih investicija te za isplatu dividende.

Društvo nadzire kapital korištenjem zakonom propisane minimalne razine kapitala. Dionički kapital objavljen je u bilješci 19 uz financijske izvještaje.